

Een warm welkom in ons buurthuis

Een vriend van mij, Philip Booth uit Engeland/Gloucestershire, heeft een blog geschreven over welkom heten. Die heeft me zelf erg aan het denken gezet en in veel opzichten bevestigd dat het er bij welkom heten vooral om gaat om mensen echt te zien.

Hij noemt verwelkomen ook de levensader voor organisaties.

<https://www.barnwoodtrust.org/blog/rediscovering-welcome/>

Ik wil een aantal gedachten daarover delen en de principes voor verwelkomen van mijn eigen 'honk' Lokaal-O in Baarn.

Geluksfactoren/levensbehoeften

Als buurthuis speel je in op de basisbehoeftes van mensen. Uit allerlei onderzoeken blijkt dat mensen langer leven en gelukkiger zijn als daar aan voldaan wordt. Dit zijn de belangrijkste zes geluksfactoren:

Je gekend, gezien en gehoord voelen

Erbij horen

Van betekenis zijn

Tot je recht komen

Sociale contacten/dierbare vriendschappen en relaties

Samen dingen doen

Meestal zijn buurthuizen vooral bezig met de laatste drie factoren: sociale contacten, samen dingen doen en tot je recht komen. Aan de eerste drie - gezien worden, erbij horen en van betekenis zijn – wordt vaak niet heel bewust gewerkt. Of er wordt verondersteld dat het vanzelf volgt uit de laatste drie. Wat niet zo is.

Als je als buurthuis werk wilt maken van mensen welkom heten, wordt vaak gedacht aan het benoemen van gastvrouwen en –heren, aan het organiseren van welkomstrainingen of het opstellen van huisregels en maken van afspraken voor een warmer welkom.

Maar als je het zo aanvliegt, ga je uit van een probleem dat opgelost moet worden. En besteed je het welkom heten uit aan gastvrouwen/heren. Zie je het als iets dat erbij komt, bij de activiteiten die in het buurthuis georganiseerd wordt. Zijn activiteiten het doel, welkom heten het middel.

Je zou het ook kunnen omdraaien en welkom heten als doel zien en activiteiten als middel. Mensen welkom heten in de zin van de letterlijke betekenis van het woord: “de vreemde met plezier accepteren”. Dan wordt dat het hoofddoel, waar je door middel van activiteiten aan werkt. In dat geval ben je erop uit om elkaars leven te verrijken door elkaar welkom te heten en vooral: elkaar te accepteren zoals een ieder is. Je bent er continu op uit dat nieuwe onbekende mensen zich welkom voelen in je buurthuis en dat de bestaande gemeenschap het ook goed met elkaar heeft en iedereen nieuwe mensen met open armen ontvangt. In dat geval bouw je elke dag met z’n allen aan een welkomstcultuur.

Ikzelf ben actief in Lokaal-O, een ontmoetingsplek voor creatieve denkers en doeners in Baarn. De O staat voor ontmoeten – open – ondernemen.

Lokaal-O is een mix van buurt/dorpshuis, broedplaats en collectief van initiatiefnemers. Met taalontmoetingen, theaterrepetities, koffieochtenden, tekenclubs, workshops en meer. Er komen veel verschillende Baarnaren. Wij hebben een keer samen met alle Lokaal-O makers verkend hoe het komt dat zoveel verschillende mensen zich thuis voelen in Lokaal-O. Dit was de oogst van dat gesprek, de principes die we bewust en onbewust toepassen en waardoor veel mensen zich bij ons welkom voelen.

1. Laagdrempelig: het is van ons allemaal

Lokaal-O is geen buurthuis dat van één organisatie of ons als bestuur is. Nee, Lokaal-O is van iedereen die er op dat moment iets doet, een initiatief ontplooit of daaraan bijdraagt. Zonder al die Lokaal-O makers zou Lokaal-O niet bestaan.

2. ‘Blij dat je er bent’

Als je bij Lokaal-O binnenkomt of aan een van de activiteiten meedoet, krijg je snel het gevoel dat je welkom bent. Niet omdat een gastvrouw of –heer je welkom heet, maar omdat iedereen die er iets doet het belangrijk vindt dat anderen zich welkom voelen bij hun activiteit, groep, in het gebouw. Iedereen besteedt veel persoonlijke aandacht aan elkaar en in de groepen.

3. Samen plezier hebben

In Lokaal-O gebeurt alles op basis van de kwaliteiten die mensen hebben en de energie die er is. Omdat mensen het leuk met elkaar hebben, krijgen anderen ook zin om mee te doen. Ook het uitbreiden van activiteiten en het starten nieuwe initiatieven gebeurt vaak door dit Zwaan-Kleef-aan-principe. Mensen denken, 'Hé, hier kan ik misschien iets met mijn vaag idee' en 'Hé, ik hoorde dat het daar leuk is en ga ook eens kijken.'

4. Je hoort erbij

Je wordt in Lokaal-O gezien en geaccepteerd wie je bent, je hoeft niet in een sjabloon te passen, je bent geen doelgroep. Je wordt niet ergens op aangekeken, niet bevraagd, iedereen is gelijk.

5. We activeren geen mensen

In LOKAAL-O geloven we er niet in dat je mensen moet activeren. Veel belangrijker is dat je met elkaar op ooghoogte omgaat en kijkt waarvoor mensen gaan. En dat iedereen de kans krijgt om bij te dragen. Dan komt de actie vanzelf wel.

6. Ravelrand

De ruimtes en het gebouw waar Lokaal-O zit maken dat je je niet het gevoel krijgt dat je ergens aan moet voldoen. Je hoeft niet perfect te zijn. Dat komt door het rafelranderige van de plek: beetje rommelig, beetje huiselijk. Je kunt hier gelukkig niet van de vloer eten.

Het gebouw heeft een geschiedenis, het leeft en is net zo divers als de mensen die er komen. En heel belangrijk ook: het is niet duur om hier iets te doen. Geld organiseren is geen onoverkomelijke voorwaarde om activiteiten te organiseren, om mee te kunnen doen.

7. Gaan voor Impact

Het gaat bij Lokaal-O niet alleen om de bezigheid zelf, het gaat ook om de ontmoeting, het plezier hebben met elkaar, elkaar leren kennen. En dat heeft hoe dan ook impact op het leven van mensen. We durven te zeggen dat Lokaal-O het leven van sommige mensen ingrijpend heeft veranderd. Minder eenzaam, meer verbonden. Minder nutteloos, van betekenis. Minder cliënt, meer buurtbewoner.

Juni 2020, Birgit Oelkers

Plan en Aanpak www.planenaanpak.nl